

Arno Huijsmans

De campagne-logistiek verduurzaamt verder

Hoe efficiënter de logistiek, hoe lager de kosten. Efficiënter betekent tegelijkertijd vaak ook duurzamer. Cosun Beet Company heeft daarmee in de afgelopen decennia in de verwerking en in de logistiek flinke slagen gemaakt. Nieuwe verbeterlagen volgen.

Je zou het bijna over het hoofd zien: de suikerketen werkt gestaag door aan verduurzaming. Van bietenzaadje op de akker tot suikerpak in het schap. En ook de komende jaren gaat die verbetering van de keten gewoon door, verzekert Arno Huijsmans, directeur Agrarische Zaken (in totaal zo'n vijftig medewerkers) en eindverantwoordelijke voor de binnendienst, de agrarische buitendienst en de Agro Logistiek. "We willen door vergroening, innovatie en continu verbeteren de beste suikerbietenwerker ter wereld zijn", aldus Huijsmans. "Dat doen we onder andere door goed te luisteren naar wat er onder de telers leeft." Huijsmans werkt al dertig jaar bij

Cosun. Grotendeels in de bietenlogistiek. Met collega's heeft hij in die tijd meer dan 200 miljoen ton bieten naar de fabriek geholpen. "Werk, waarvan je in de campagnetijd direct het resultaat terugziet", maar dat vooral draait om vooraf calculeren, plannen en organiseren. Om bieten ophalen tegen minimale kosten en om een constante aanvoer naar de fabriek. Logistiek is specialistenwerk. Huijsmans: "Je denkt mee met de teler, loonwerker en vervoerder voor een zo goed mogelijk resultaat. Het resultaat zie je terug aan het eind van het jaar als de logistieke operatie optimaal is verlopen."

Verandering

In de bietenlogistiek is in de afgelopen dertig jaar veel veranderd. De lijst is lang. De vijfdaagse aanvoer is uitgebreid met weekeindaanvoer en dag- en nachttransport en ging van 'voor de Kerst klaar' tot 'door tot ver in januari'. De zelfaanvoerder, de teler die zelf zijn bieten naar de fabriek brengt, is verdwenen. De beladingsgraad van vrachtwagens is gestandaardiseerd naar maximaal 35,5 ton. Het vervoer gebeurt uitsluitend nog met kieptrailers en Walking Floorwagens. Die laatste zijn ook handig voor retourvrachten als bietenpulp en Betacal.

Het leeggewicht van een vrachtwagen is inmiddels teruggebracht van 18 naar 15 ton. Dat scheelt brandstofkosten. Net als leeg afgezeild rijden. Dat scheelt 8% brandstof. Het grootste deel van de transportkosten zijn de loonkosten. Die neigen tot voortdurend verder stijgen. De omlooptijd van de vrachtwagens is fors afgenomen. Dankzij betere transportplanning en minder monsternamen en bijgevolg sneller lossen. In Dinteloord is een vrachtwagen nu na zeven minuten alweer vertrokken, in Vierverlaten gemiddeld na elf. De afleverbon met handtekening is afgeschaft. Wie heeft geleverd, kan direct op het ledenportaal de resultaten inzien. Alles met dank aan de digitale revolutie. Muisverlading gebeurt met een Smart ID. De chauffeur hoeft voor de beschrijving van zijn pas zijn cabine niet meer uit te komen. Dat scheelt tijd en kosten. Alles met als uiteindelijk doel: zo goedkoop mogelijk suiker produceren. Hoe lager de kosten, hoe hoger de uiteindelijke winstmarge voor de teler. "Eén minuut extra kost al ruim 1 euro. Daarom is een goede bietenligplaats ook zo belangrijk. We kunnen dan snel en veilig verladen", zegt Huijsmans.

Scheepstransport

Wat aanvankelijk ook stopte, was het bietentransport per schip. Het bietenschip ging uit de vaart door de sluiting van de fabriek in Puttershoek en de verwerking van bieten in Duitsland. Deze campagne is het schip weer terug. Om kosten- en milieuredenen. Scheepsvervoer scheelt vrachtwagens en loonkosten. Vooral op de lange afstand tikt dat behoorlijk door. Dinteloord kan - afhankelijk van het type - schepen tot 1.400 ton ontvangen. Dat zijn veertig vrachtwagens bieten. Dat reduceert behoorlijk wat CO₂. De bemonstering en analyse bij het inladen gebeurt op dezelfde wijze als bij de vrachtwagenvrachten bij de

fabriek. Er is geen extra kwaliteitsverlies door verlading. Er is speciaal een bietvriendelijke bak voor ontwikkeld. Wat overigens nog wel nodig is, is een loskade voor het korte vervoer per vrachtwagen naar het fabrieksterrein, maar ook dat staat in de planning.

Strategische doelen

De komende jaren zullen nog de nodige slagen gemaakt moeten worden in vergroening en innovatieve verbeteringen, geeft Huijsmans aan. Ook in de teelt. "Onze opdracht is te zorgen voor een duurzame grondstofvoorziening. Het doel is bij een gelijkblijvende input de opbrengst door smart farming te verhogen, rekeninghoudend met duurzaamheidsmaatregelen", zegt hij. Dat streven is in lijn met het programma 1890: het streefdoel daarvan is gemiddeld 16,2 ton suiker per hectare. Te realiseren vóór 2026.

De opbrengstverhoging is een pittige en complexe, ondermeer door klimaatverandering, de risico's van ziekten en plagen, de rem op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en maatschappelijke eisen. Ook politieke besluiten, onder meer ten aanzien van bemesting en bodemgebruik vormen een uitdaging. "Vanuit de agrarische dienst en het IRS staan we de teler met raad en daad bij. Om de teelt robuuster te krijgen. We proberen samen met de teler de opbrengsten omhoog te krijgen. Met monitoring, sensoren en Unitip kunnen we de teler met de

BAS-app op het juiste moment gerichte teeltadviezen geven. Maar ook via IRS-onderzoek, dataverzameling via satellieten en met kennisuitwisseling via Groeikracht ondersteunen we dat", aldus Huijsmans.

Mogelijkheden

De doelstellingen zijn helder. "De teelt moet duurzaam en rendabel zijn en de opbrengst hoger. De logistieke kosten moeten beheersbaar blijven. De verkoop en afzet van perspulp moet beter en de kosten van alle andere nevenproducten moeten verder naar beneden", somt Huijsmans op. "Die nevenproducten Betacal, bietenpuntjes, digestaat en tarragrond zijn verlieslatend. Er wordt daarom meer tijd en energie in gestoken om hier verandering in te brengen. In Vierverlaten bijvoorbeeld is beperkte opslagmogelijkheid voor Betacal. Daarvoor moet je op een slimme manier de afzet organiseren. We zoeken voor Betacal ondermeer nieuwe toepassingsmogelijkheden buiten de landbouw. Ook daar zoekt men naar vergroeningsmogelijkheden. Het doel is minder Betacal in de telerregeling", zegt Huijsmans. "Zo vindt ook pulp steeds meer toepassing buiten de veehouderij. Ondermeer als grondstof voor papier en karton. Cosun creëert in de verduurzaming voortdurend nieuwe afzetmogelijkheden."

Ton Schönwetter
redacteur

"Onze opdracht is zorgen voor een duurzame grondstofvoorziening"

